

Європейський Союз та Рада Європи працюють разом для підтримки свободи медіа в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Впроваджується
Радою Європи

ПЛАТФОРМА
ПРАВ ЛЮДИНИ

Актуальні юридичні питання в діяльності реформованих ЗМІ

Тренерка: Людмила Опришко, адвокатеса, медіа-юристка ГО «Платформа прав людини»

Висвітлення діяльності органів влади

Що потрібно знати та враховувати

Державна підтримка реформованих друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження

- 1. Реформованим друкованим засобам масової інформації місцевої сфери розповсюдження з метою забезпечення їх функціонування може надаватися державна підтримка за рахунок коштів державного бюджету у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Надання державної підтримки здійснюється виключно за умови забезпечення функціонування друкованого засобу масової інформації, збереження його назви, цільового призначення і тематичної спрямованості.
- 2. Форми державної підтримки друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження:
 - 1) встановлення для редакцій **пільгових умов оренди приміщень**, що перебувають у державній або комунальній власності, відповідно до частини другої статті 9 цього Закону;
 - 2) адресна фінансова підтримка;
 - 3) **надання редакціям пріоритетного права на укладення договорів про висвітлення діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.**

/[ст. 12](#) ЗУ «Про реформування державних та комунальних ЗМІ»/

Бюджетне фінансування

- З 01.01.2019 передбачено **ПРИПИНЕННЯ** фінансування ЗМІ з державного та місцевого бюджетів, **крім друкованих засобів масової інформації**, яким надається державна підтримка згідно із статтею 3 ЗУ «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».
- /Пункт 3 [статті 14](#) ЗУ «Про реформування державних і комунальних засобів масової інформації»/

Підстави та умови надання державної адресної підтримки засобам масової інформації

- Державна **адресна підтримка** надається **виключно** засобам масової інформації для:
 - дітей та юнацтва,
 - для осіб з інвалідністю,
 - спеціалізованим науковим виданням, що видаються науковими установами та навчальними закладами не нижче третього рівня акредитації,
 - засобам масової інформації, які цілеспрямовано сприяють розвитку мов та культур національних меншин України,
 - а також періодичним виданням літературно-художнього напрямку.
- Державна підтримка засобу масової інформації **припиняється** у разі **встановлення судом порушень** засобом масової інформації вимог Конституції України, фактів зловживання свободою діяльності засобів масової інформації, що завдає матеріальної і моральної шкоди юридичним і фізичним особам.
- Відновлення державної підтримки можливе лише після виконання судового рішення у повному обсязі та не раніше ніж через рік після її припинення.
- /[см. 3](#) ЗУ «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»/

Фінансування засобів масової інформації по висвітленню діяльності влади

- Недержавні засоби масової інформації висвітлюють діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування **на умовах, передбачених в укладеній між цими органами і редакціями засобів масової інформації угоді.**
- Якщо така угода не укладена, то редакція недержавного засобу масової інформації має право самостійно, відповідно до законодавства України, висвітлювати діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, визначаючи у своєму статуті джерела фінансування витрат на це висвітлення.
- **Видатки** на фінансування засобів масової інформації щодо висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування передбачаються у Державному бюджеті України та в місцевих **бюджетах окремо.**
- Органи державної влади та органи місцевого самоврядування **у своїх кошторисах зобов'язані передбачати** витрати на висвітлення своєї діяльності засобами масової інформації.

/[стаття 5](#) ЗУ «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»/

Бюджетні програми

- Паспорт бюджетної програми місцевого бюджету - документ, що визначає мету, завдання, відповідальних виконавців, результативні показники та інші характеристики бюджетної програми місцевого бюджету (далі - бюджетна програма) **відповідно до бюджетного призначення**, встановленого рішенням про місцевий бюджет, та цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, реалізацію якої забезпечує головний розпорядник.
- **Паспорт бюджетної програми визначає** відповідальних виконавців, мету, завдання, результативні показники й інші характеристики бюджетної програми згідно з бюджетними призначеннями, встановленими рішеннями про місцевий бюджет, на основі яких здійснюються контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів і аналіз ефективності бюджетної програми.
- /ПРАВИЛА складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання/

Бюджетні програми

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1104-14#Text>
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1103-14>
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10>
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (БК)
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10#n15>

Висвітлення діяльності місцевої влади

- **порядок висвітлення діяльності** органів державної влади та органів місцевого самоврядування:

- розклад,
- обсяг,
- форми і методи

оприлюднення відомостей про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування в межах визначених цим Законом

- квот часу /газетних (журнальних) площ,
- виділених коштів.

/Ст. 1 ЗУ «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»/

Висвітлення діяльності місцевої влади власними силами

- Інформація про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування може отримуватися засобами масової інформації від цих органів безпосередньо або через їх інформаційні служби чи бути зібрана працівниками засобів масової інформації.
- **Інформаційні служби** (інформаційні управління, інформаційно-аналітичні підрозділи, прес-служби, прес-центри, управління і центри громадських зв'язків, прес-бюро, прес-секретарі та прес-аташе з відповідним апаратом) **органів державної влади та органів місцевого самоврядування збирають, аналізують, обробляють та оперативно надають інформацію про діяльність цих органів у повному обсязі засобам масової інформації**, крім випадків, передбачених Законом України "Про державну таємницю".
- Для висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування їх інформаційні служби мають право використовувати такі форми підготовки та оприлюднення інформації:
 - **випуск і поширення бюлетенів (спеціальних бюлетенів), прес-релізів, оглядів, інформаційних збірників, експрес-інформації тощо;**
 - проведення прес-конференцій, брифінгів, організація інтерв'ю з керівниками органів державної влади та органів місцевого самоврядування для працівників вітчизняних і зарубіжних засобів масової інформації;
 - підготовка і проведення теле- і радіопередач;
 - забезпечення публікацій (виступів) у засобах масової інформації керівників або інших відповідальних працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
 - створення архівів інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
 - **інші форми** поширення офіційної інформації, **що не суперечать законодавству України.**
- */Ст. 6 ЗУ «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»/*

Офіційні друковані видання

- **Офіційні друковані видання** - видання Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, центральних органів виконавчої влади, інших державних органів із спеціальним статусом, що **видаються з метою опублікування** нормативно-правових актів, рішень цих органів та інформації, обов'язковість опублікування якої передбачена законодавством, під час підготовки яких **не використовується творча праця журналістів**;
- Засновниками офіційних друкованих видань можуть бути **центральні** органи державної влади.
- Офіційні друковані видання вносяться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації друкованих засобів масової інформації, до Державного реєстру друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єкти інформаційної діяльності.
- В офіційних друкованих виданнях **забороняється розміщувати рекламу або будь-яку іншу інформацію, обов'язковість опублікування якої не передбачена законодавством**.
- **Фінансування видатків** на підготовку, випуск і розповсюдження офіційних друкованих видань здійснюється **за рахунок і в межах коштів, що передбачаються для утримання відповідних центральних органів державної влади**.
- Обов'язкові безоплатні примірники офіційних друкованих видань після друкування доставляються одержувачам відповідно до Закону України "Про обов'язковий примірник документів".
- */Статті, 1, 7-1 ЗУ «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»/*

Умови договору на висвітлення

- Органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах коштів, передбачених у державному або місцевих бюджетах на висвітлення їх діяльності, формують замовлення засобам масової інформації на:
 - **створення спеціальних звітів і репортажів** про важливі події, що відбуваються в державі, про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
 - **проведення прямих теле- і радіотрансляцій** про їх діяльність;
 - **організацію систематичних (проблемних, тематичних) теле- і радіопередач та сторінок (рубрик)** у друкованих засобах масової інформації;
 - **створення та поширення інформації, авторських матеріалів про діяльність** органів державної влади та органів місцевого самоврядування роз'яснювального характеру;
 - **запис і зберігання відео- і аудіоматеріалів про висвітлення** діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

/Стаття 5 ЗУ «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»/

Пріоритетне право

- Стаття 12 ЗУ «Про реформування державних та комунальних друкованих ЗМІ» передбачає надання редакціям **пріоритетного права на укладення договорів про висвітлення** діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Процедура закупівлі

- Відповідно до Закону «[Про публічні закупівлі](#)» із використанням системи ProZorro щодо:
 - до замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) **дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень**, а робіт - 1,5 мільйона гривень;
 - до замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт - 5 мільйонів гривень.
- Під час здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг, **вартість яких є меншою** за вартість, що встановлена в абзацах другому і третьому цієї частини, **замовники повинні дотримуватися принципів здійснення публічних закупівель, установлених цим Законом**, та можуть використовувати електронну систему закупівель з метою відбору постачальника товару (товарів), надавача послуги (послуг) та виконавця робіт для укладення договору.
- У разі здійснення закупівель товарів, робіт і послуг без використання електронної системи закупівель, за умови, що вартість предмета закупівлі **дорівнює або перевищує 50 тисяч** гривень та є меншою за вартість, що встановлена в абзацах другому і третьому цієї частини, **замовники обов'язково оприлюднюють звіт** про укладені договори в системі електронних закупівель відповідно до статті 10 цього Закону.

Оренда майна реформованих ЗМІ

Новели Закону України

«Про оренду державного та комунального майна»

Умови оренди за законом про реформування

- Приміщення, що перебувають у державній або комунальній власності, у яких на час реформування розташовувалися редакції, передаються в оренду строком **не менше ніж на 15 років** з розміром **орендної плати, установленим для бюджетних організацій**. Договір оренди укладається між редакцією та Фондом державного майна України (його регіональним відділенням) або відповідним органом місцевого самоврядування.
- **Суборенда приміщень редакцій забороняється.**
- 3. Дія цієї статті не поширюється на друковані засоби масової інформації, до яких не застосовуються норми державної підтримки засобів масової інформації відповідно до статті 2 Закону України "Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів".
- /частини 2-3 [статті 9](#) ЗУ «Про реформування державних і комунальних друкованих ЗМІ»/.

Закон про оренду майна

- ЗУ «Про оренду державного і комунального майна» було прийнято ВРУ 03.10.2019. Він набув чинності з 27.12.2019, його **введено в дію з 01.02.2020 року** (окрім положень, які стосуються роботи електронної торгової системи (ЕТС) – з 01.10.2020).
- Договори оренди державного або комунального майна, укладені до набрання чинності цим Законом, продовжуються в порядку, передбаченому законодавством, **яке діяло до дати набрання чинності цим Законом, до дати, яка наступить раніше:**
 - набрання чинності рішенням Кабінету Міністрів України чи рішенням представницького органу місцевого самоврядування (щодо договорів оренди комунального майна, розташованого в межах відповідної територіальної громади), передбаченим абзацом 5 частини 2 статті 18 цього Закону (**укладені з підприємствами, установами, організаціями, що надають соціально важливі послуги населенню**),
 - або 1 липня 2020 року.
- Після настання однієї з дат, яка відповідно до цього пункту наступить раніше, але у будь-якому випадку не раніше дня введення в дію цього Закону, **договори оренди продовжуються в порядку, визначеному цим Законом.**
- Договори оренди державного та комунального майна, укладені до набрання чинності цим Законом, зберігають свою чинність та продовжують діяти до моменту закінчення строку, на який вони були укладені.

/пункт 2 Прикінцевих та перехідних положень»

Продовження договору оренди за новим законом

- Загальне правило: договори оренди продовжуються за результатами проведення аукціону.
- **Винятки** (ч. 2 статті 18). **Без проведення аукціону** можуть бути продовжені договори, які:
 - укладені та **продовжуються вперше**, за умови, якщо **строк оренди** за такими договорами становить **п'ять років або менше**;
 - укладені **без проведення аукціону з такими установами**, організаціями: *органи державної влади та органи місцевого самоврядування, інші установи і організації, діяльність яких фінансується за рахунок державного або місцевих бюджетів; релігійні організації для забезпечення проведення релігійних обрядів та церемоній; Пенсійний фонд України та його органи; дипломатичні представництва, консульські установи іноземних держав, представництва міжнародних міжурядових організацій в Україні для виконання функцій дипломатичного представництва, консульських і статутних функцій міжнародних міжурядових організацій*);

Продовження договору оренди за новим законом

- Винятки (ч. 2 статті 18 - продовження):
 - укладені **без проведення аукціону** з підприємствами, установами, організаціями, передбаченими частиною другою статті 15 цього Закону відповідно до вимог статті 15 цього Закону, крім випадків, передбачених абзацами одинадцятим та дванадцятим частини другої статті 15 цього Закону (*музеї, державні та комунальні підприємства, ГО у сфері культури і мистецтв, заклади освіти, державні видавництва і підприємства книгорозповсюдження тощо*);
 - укладені з підприємствами, установами, організаціями, **що надають соціально важливі послуги населенню**, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, **додатковий перелік яких може бути визначений представницькими органами місцевого самоврядування згідно із законодавством.**

Принципи оренди

- Оренда здійснюється на основі таких принципів:
 - законності;
 - відкритості та прозорості;
 - рівності та змагальності;
 - державного регулювання та контролю;
 - врахування особливостей об'єктів державної та комунальної форм власності;
 - захисту економічної конкуренції;
 - створення сприятливих умов для залучення інвестицій;
 - повного, своєчасного, достовірного інформування про об'єкти оренди та порядок передачі їх в оренду;
 - **забезпечення конкурентних умов оренди та інших видів договорів.**
- 6. **Галузеві особливості** оренди державного та комунального майна можуть **встановлюватися виключно законами.**

/частини 5 та 6 статті 2 ЗУ «Про оренду державного і комунального майна/

Галузеві особливості прописані для:

- Національної академії наук України та національних галузевих академій наук;
- військових частин, закладів, установ та організацій Збройних Сил України, спеціально уповноважених центральним органом виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації;
- вищих навчальних закладів та/або наукових установ, що є засновниками наукового парку;
- у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності;
- паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності;
- підприємств оборонно-промислового комплексу, включених до складу Державного концерну «Укроборонпром»;
- об'єктів портової інфраструктури, що перебувають у державній власності;
- користування державним майном, створеним або придбаним інвестором для виконання угоди про розподіл продукції;
- користування приватним партнером державним, комунальним майном та майном, що належить Автономній Республіці Крим, створеним або придбаним цим приватним партнером на виконання договору, укладеного в рамках **державно-приватного партнерства**;
- оренди об'єктів газорозподільних систем або їх складових, що перебувають у державній власності, а також об'єктів газорозподільних систем або їх складових, що перебувають на балансі Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" та її дочірніх підприємств;
- **Оренда майна інших форм власності може регулюватися положеннями цього Закону, якщо інше не передбачено законодавством та договором оренди.**

/частини 6 та 7 статті 2 ЗУ «Про оренду державного і комунального майна/

Можливі шляхи вирішення проблем

- Оренда приміщень за законом про реформування.

- Віднесення реформованих редакцій до списку підприємств, установ, організацій, що надають соціально важливі послуги населенню (ЗУ «[Про соціальні послуги](#)», «[Про державну допомогу суб'єктам господарювання](#)» ????).

Соціально важливі послуги – послуги загального економічного інтересу

- **державна допомога суб'єктам господарювання** (далі - державна допомога) - підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- **місцеві ресурси** - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим;
- **послуги, що становлять загальний економічний інтерес**, - послуги, пов'язані із задоволенням **особливо важливих загальних потреб громадян**, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки;
- **незначна державна допомога** - державна допомога одному суб'єкту господарювання, сукупний розмір якої незалежно від її форми та джерел не перевищує за будь-який трирічний період суму, еквівалентну 200 тисячам євро, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діяв на останній день фінансового року.
- ([стаття 1](#) ЗУ «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»)

Сфера застосування закону про державну допомогу

- Дія цього Закону **поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів** господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.
- 2. Дія цього Закону не поширюється на підтримку:
 - 1) у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, виробництва зброї і військового спорядження для потреб Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;
 - 2) господарської діяльності, пов'язаної з:
 - інвестуванням в об'єкти інфраструктури із застосуванням процедур державних закупівель;
 - наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг. [Перелік послуг, що становлять загальний економічний інтерес](#), встановлюється Кабінетом Міністрів України;
 - 3) проектів, що реалізуються Українським культурним фондом у порядку, встановленому [Законом України](#) "Про Український культурний фонд".

Трудові та корпоративні відносини в колективі

Найпоширеніші питання, які виникають у реформованих ЗМІ
та варіанти їх вирішення

Трудові та корпоративні відносини

Трудові регулюються КЗпПУ

- **Трудовий договір** є угода між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядкові, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.
- Працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, та повідомлення центрального органу виконавчої влади. /ст. 21, 24 КЗпПУ/

Корпоративні – ЦКУ, ГКУ, спецзаконои

- **Корпоративні права** - це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на **участь** цієї особи в **управлінні** господарською організацією, **отримання певної частки прибутку (дивідендів)** даної організації та **активів у разі ліквідації** останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.
- 2. Володіння корпоративними правами не вважається підприємництвом. Законом можуть бути встановлені обмеження певним особам щодо володіння корпоративними правами та/або їх здійснення.
- /ст. 167 ГКУ/

Права та обов'язки учасників ТОВ

Права

- 1) брати **участь в управлінні** товариством у порядку, передбаченому цим Законом та статутом товариства;
- 2) **отримувати інформацію** про господарську діяльність товариства;
- 3) брати участь у **розподілі прибутку** товариства;
- 4) **отримати у разі ліквідації товариства частину майна**, що залишилася після розрахунків з кредиторами, або його вартість.

Обов'язки

- 1) дотримуватися статуту;
- 2) виконувати рішення загальних зборів учасників товариства.
- Учасники можуть мати обов'язки, встановлені законом та статутом товариства.

Що відбувається із корпоративними правами працівника у разі його звільнення?

Що робити з його часткою?

А у разі смерті?

А у разі спору про поділ майна подружжя?

Вихід та виключення з товариства

- 1. Учасники товариства мають право вийти з товариства, якщо інше не впливає із закону.
- 2. Учасник товариства у випадках та в порядку, встановлених законом, **може бути виключений** з товариства" /ст. 100 ЦКУ/.
- **Підстави виключення** за ЗУ «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»:
 - прострочення внесення вкладу – за рішенням загальних зборів (ст. 15);
 - відсутність заяви про вступ до товариства спадкоємців (правонаступників) учасника товариства у визначені законом строки – за рішенням загальних зборів (ст. 23).

Відчуження частки у статутному капіталі товариства іншим учасникам товариства або третім особам

- Учасник товариства **має право відчужити** свою частку (частину частки) у статутному капіталі товариства **оплатно або безоплатно** іншим учасникам товариства або третім особам.
- Учасник товариства має **переважне право** на придбання частки (частини частки) іншого учасника товариства, що продається третій особі.
- Якщо кілька учасників товариства скористаються своїм переважним правом, вони придбавають частку (частину частки) **пропорційно** до розміру належних їм часток у статутному капіталі товариства.
- Статутом товариства може бути встановлено, що відчуження частки (частини частки) та надання її в заставу допускається лише **за згодою інших учасників**. Відповідне положення може бути внесене до статуту або виключене з нього **одностайним рішенням загальних зборів учасників**, у яких взяли участь всі учасники товариства.
- Учасник товариства має право відчужити свою частку (частину частки) у статутному капіталі лише в тій частині, в якій вона є оплаченою.

Звернення стягнення на частку

- Звернення стягнення на частку учасника товариства здійснюється на виконання виконавчого документа про стягнення з учасника грошових коштів або на підставі виконавчого документа про звернення стягнення на частку майнового поручителя, яка передана у заставу в забезпечення зобов'язання іншої особи.
- Виконавець повідомляє товариство про намір звернути стягнення на частку учасника товариства (боржника) та надсилає постанову про накладення арешту на частку. Товариство повинне протягом 30 днів з дня одержання такого повідомлення надати відомості, необхідні для розрахунку вартості частки боржника відповідно до частини четвертої цієї статті.
- З дня одержання повідомлення, товариство зобов'язане надавати виконавцю та боржнику доступ до документів фінансової звітності, інших документів, необхідних для визначення вартості частки боржника. Після цього виконавець здійснює розрахунок вартості частки боржника станом на день, що передував накладенню арешту на частку.
- Виконавець пропонує іншим учасникам товариства (крім тих, які письмово відмовилися від свого переважного права щодо частки) придбати частку.
- Покупець повинен сплатити вартість частки протягом 10 днів з дня укладення договору купівлі-продажу. Виконавець передає частку покупцю протягом 10 днів з дня надходження оплати. Якщо оплата не буде здійснена у встановлений строк, договір купівлі-продажу вважається розірваним.
- Якщо товариство не виконає обов'язків по наданню зазначеної фінансової документації, або учасники товариства не скористаються правом на придбання частки, або якщо договір купівлі-продажу вважатиметься розірваним, **частка передається на реалізацію на аукціоні в загальному порядку.**

Спадкування

- У разі смерті або припинення учасника товариства **його частка переходить до його спадкоємця** чи правонаступника **без згоди учасників товариства**.
- У разі смерті, оголошення судом безвісно відсутнім або померлим учасника - фізичної особи чи припинення учасника - юридичної особи, частка якого у статутному капіталі товариства становить **менше 50 відсотків**, та якщо **протягом року з дня закінчення строку для прийняття спадщини**, встановленого законодавством, спадкоємці (правонаступники) такого учасника **не подали заяву про вступ до товариства** відповідно до закону, товариство **може виключити учасника** з товариства.
- Таке рішення приймається **без врахування голосів учасника**, який виключається.
- Якщо частка такого учасника у статутному капіталі товариства становить **50 відсотків або більше**, товариство може приймати рішення, пов'язані з **ліквідацією товариства**, без врахування голосів цього учасника.

Вихід учасника з товариства

- Учасник товариства, частка якого у статутному капіталі товариства становить **менше 50 відсотків**, може вийти з товариства **у будь-який час без згоди інших** учасників.
- Учасник товариства, частка якого у статутному капіталі товариства становить **50 або більше відсотків**, може вийти з товариства **за згодою інших учасників**.
- Рішення щодо надання згоди на вихід учасника з товариства може бути прийнято протягом одного місяця з дня подання учасником заяви, якщо інший строк не передбачений статутом.
- Якщо для виходу учасника необхідна згода інших учасників товариства, він може вийти з товариства протягом одного місяця з дня надання такої згоди останнім учасником, якщо менший строк не визначений такою згодою.
- Учасник вважається таким, що вийшов з товариства, з дня державної реєстрації його виходу. **Вихід учасника з товариства, внаслідок якого у товаристві не залишиться жодного учасника, забороняється.**

/Ст. 24 ЗУ «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»/

Мова друкованих ЗМІ

Актуальні питання

Закон про мову

- 25.04.2019 ВРУ прийняла ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної». 16.07.2019 – він набрав чинності (за деякими винятками).
- **Єдиною державною** (офіційною) мовою в Україні є **українська** мова.
- Статус української мови як єдиної державної мови зумовлений державотворчим самовизначенням української нації.
- **Державний статус української мови** є невіддільним **елементом конституційного ладу** України як унітарної держави.
- Статус української мови як єдиної державної мови **передбачає обов'язковість її використання на всій території України** при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також **в інших публічних сферах суспільного життя**, які визначені цим Законом.
- /*стаття 1 ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної»*/.

Державна мова у сфері друкованих засобів масової інформації

- 1. Друковані засоби масової інформації в Україні **видаються державною мовою**.
- Друковані засоби масової інформації **можуть** видаватися **іншими**, ніж державна, мовами за **умови, що одночасно з відповідним тиражем видання іноземною мовою видається тираж цього видання державною мовою**. Усі мовні версії повинні видаватися під однаковою назвою, відповідати одна одній за змістом, обсягом та способом друку, а їх випуски повинні мати однакову нумерацію порядкових номерів і **видаватися в один день**.
- 2. Розповсюдження **за передплатою** друкованих засобів масової інформації, виданих мовами, **іншими** ніж державна, **допускається за умови забезпечення** їх засновниками (співзасновниками) можливості **передплати** в Україні такого самого **видання державною мовою**.
- 3. Засновники (співзасновники) друкованих засобів масової інформації зобов'язані виготовляти, публікувати і доставляти **обов'язковий примірник документів** (номери (випуски) друкованих засобів масової інформації) державною мовою у порядку, визначеному законом.
- */частини 1-3 статті 25 ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної»/.*

Державна мова у сфері друкованих засобів масової інформації

- 4. У кожному **місці розповсюдження** друкованих засобів масової інформації друковані засоби масової інформації **державною мовою** мають становити **не менше 50 відсотків назв друкованих засобів масової інформації, що розповсюджуються в цьому місці.**
- У місці розповсюдження друкованого засобу масової інформації, виданого іншою, ніж державна, мовою, **розповсюджується такий засіб масової інформації державною мовою.**
- 5. Вимоги частин першої, другої та абзацу другого частини четвертої цієї статті **не поширюються** на друковані засоби масової інформації, що **видаються винятково кримськотатарською мовою, іншими мовами корінних народів України, англійською мовою, іншою офіційною мовою Європейського Союзу**, незалежно від того, чи містять вони тексти державною мовою, та на **наукові видання**, мова яких визначається [статтею 22](#) цього Закону.
- Обов'язковий примірник документів, передбачений частиною третьою цієї статті, у такому разі виготовляється, публікується і доставляється відповідною мовою.
- */частини 4-5 статті 25 ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної»/.*

Державна мова у сфері друкованих засобів масової інформації

- **Прикінцеві та перехідні положення:**
- Стаття 25 цього Закону (державна мова друкованих ЗМІ) набирає чинності:
- через **30 місяців** з дня набрання чинності цим Законом (16.01.2022) для друкованих засобів масової інформації **загальнодержавної і регіональної** сфер розповсюдження
- через **60 місяців** з дня набрання чинності цим Законом (16.07.2024) для друкованих засобів масової інформації **місцевої** сфери розповсюдження.

Державна мова у сфері реклами

- 1. Мовою реклами в Україні є **державна мова**.
- 2. У друкованих засобах масової інформації, що видаються однією з офіційних мов Європейського Союзу, допускається розміщення реклами тією мовою, якою видається такий друкований засіб масової інформації.
- 3. Мовою реклами на телебаченні і радіо є державна мова.
- Мовою реклами, що розповсюджується телерадіоорганізаціями закордонного мовлення, телерадіоорганізаціями, які здійснюють мовлення однією або кількома офіційними мовами Європейського Союзу, поряд з державною мовою можуть бути офіційні мови Європейського Союзу.
- Особливості використання в рекламі кримськотатарської мови, інших мов корінних народів, національних меншин України **встановлюються законом щодо порядку реалізації прав корінних народів, національних меншин України**.
- Ця стаття набрала чинності через **6 місяців** з дня набрання чинності Законом, тобто 16.01.2020.
- /стаття 32 ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної»/.

Регулювання діяльності онлайн-медіа

Реалії та перспективи

Онлайн-медіа

- Діяльність Інтернет-ЗМІ в Україні наразі **чітко не врегульована**. Незважаючи на те, що в нашій країні постійно працюють численні Інтернет-видання (зокрема такі як «Українська правда», «Детектор медіа», «LB.ua» та багато інших), вимоги до їх діяльності не встановлено **жодним спеціальним законом**.
- Всі вони зазвичай керуються загальними правовими нормами, що регулюють збір та поширення інформації в Україні. Це приписи Цивільного кодексу України, Законів України «Про інформацію», «Про телекомунікації» тощо.
- Важливо зазначити, що такий ліберальний правовий режим створює умови для широкого розповсюдження Інтернет видань. Адже для їх створення та діяльності не вимагається жодної державної реєстрації.

Онлайн-медіа

- Загальним нормативно-правовим актом, який регулює діяльність усіх без виключення засобів масової інформації та журналістів є Закон України «Про інформацію» в редакції від 13.01.2011 року з наступними змінами та доповненнями. Цей закон має розділ III, присвячений діяльності журналістів, засобів масової інформації та їх працівників.
- Стаття 22 цього Закону дає визначення таких понять, як «масова інформація» та «засіб масової інформації». Зокрема, масовою інформацією вважається інформація, що поширюється з метою її доведення до необмеженого кола осіб, а **засобами масової інформації** — засоби, які призначені для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації.
- Надто широке визначення засобів масової інформації, як засобів, призначених для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації (див. частину 2 статті 22 Закону України «Про інформацію») створило підґрунтя для того, щоб **будь-який веб-сайт міг вважати себе засобом масової інформації**. Адже на кожному таких веб-ресурсів зберігається та поширюється **аудіовізуальна інформація**, тобто повідомлення про події, факти, явища, процеси, відомості про осіб, а також відповідні коментарі (думки), що передаються за допомогою зображень, звуків, які сприймаються зоровими та слуховими рецепторами людини. До того ж текстова інформація, оприлюднена на сайтах, подібна до друкованих повідомлень.

Поширення інформації в мережі Інтернет

- Належним відповідачем у разі поширення оспоруваної інформації в мережі Інтернет є автор відповідного інформаційного матеріалу та власник веб-сайта, особи яких позивач повинен установити та зазначити в позовній заяві.
- Якщо автор поширеної інформації невідомий або його особу та/чи місце проживання (місцезнаходження) неможливо встановити, а також коли інформація є анонімною і доступ до сайта - вільним, належним відповідачем є власник веб-сайта, на якому розміщено зазначений інформаційний матеріал, оскільки саме він створив технологічну можливість та умови для поширення недостовірної інформації.
- Дані про власника веб-сайта можуть бути витребувані відповідно до положень ЦПК в адміністратора системи реєстрації та обліку доменних назв та адреси українського сегмента мережі Інтернет.
- Якщо недостовірна інформація, що порочить гідність, честь чи ділову репутацію, **розміщена в мережі Інтернет на інформаційному ресурсі, зареєстрованому в установленому законом порядку як засіб масової інформації**, то при розгляді відповідних позовів судам слід керуватися нормами, що регулюють діяльність засобів масової інформації.
- */пункт 12 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року № 1 «[Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи](#)»/.*

Законодавчі ініціативи у сфері медіа

Чого очікувати

Проекти законів

- «Про медіа»;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації» (відомий під умовною назвою «Про протидію дезінформації»).

1. Оренда редакційного приміщення.
2. Нотаріальне посвідчення оренди приміщення -власник немає документів.
3. Плагіат, захист особистих даних.
4. Які необхідні документи, щоб оформити діяльність регіонального ЗМІ?
5. Неможливо легалізувати ЗМІ.
6. Оренда майна в умовах втілення реформи децентралізації.
7. І нині є проблема з нотаріальним посвідченням Договору про пільгову оренду приміщення редакції.
8. Не зрозуміло, чи можна журналісту вимагати перебування у відкритому судовому засіданні на час карантину?
9. Судові справи з питань оренди приміщення редакції.
10. 1 Чи може реформована редакція здавати в оренду вільну кімнату? (редакція орендує кілька кімнат у будівлі, яка є комунальною власністю)
- 10.2. Зараз багато інформації поширюють звичайні користувачі соцмереж. Чи є фото у соцмережі згодою людини на використання її ж фото десь іще? Зокрема, на шпальтах газети (звісно, із посиланням на джерело). Що робити з фото неповнолітніх?
11. Якими нормативними документами треба керуватися під час підготовки наказу про перехід на роботу в дистанційному режимі та скорочення годин робочого часу для працівників.
12. Робота ЗМІ в умовах надзвичайної ситуації і надзвичайного стану. Доступ до медичних закладів і приміщень комунальної та міської власності.
13. Юридична необізнаність журналістів щодо того, де вони мають право знімати. Скарги героїв матеріалів, які мають власний погляд на те, як повинен подаватися матеріал.

Дякую за увагу!

З повагою,

Людмила Опришко

адвоката, медіа-юристка ГО «Платформа прав людини»